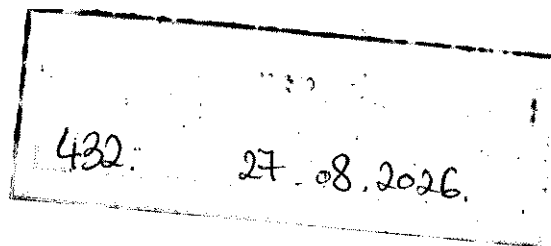

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă*, inițiată de domnul deputat S.O.S România Nini-Alexandru Pascalini (Bp.325/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare*, în sensul instituirii, în materia executării silite civile, a unor reguli privind proporționalitatea executării, limitarea cumulului nejustificat al formelor de executare și punerea în sarcina creditorului, parțial, a cheltuielilor generate de actele de executare.

Astfel, pentru creanțele bănești de până la 10.000 lei, se propune introducerea unor reguli privind invitația prealabilă de plată voluntară sau de formulare a unei propuneri de plată eșalonată adresată debitorului, corelativ cu stabilirea unui termen de 5 zile lucrătoare în care debitorul poate efectua plata sau poate transmite o propunere de plată eșalonată.

De asemenea, se propune introducerea unei dispoziții potrivit căreia, dacă au fost deja recuperate sau indisponibilizate sume reprezentând cel puțin 50% din creanța urmărită și din cheltuielile de executare stabilite până la acel moment, extinderea executării asupra autovehiculelor, asupra altor bunuri mobile supuse publicității sau asupra bunurilor imobile se poate face numai prin încheiere motivată, corelativ cu introducerea unor reguli speciale privind sechestrarea autovehiculelor și publicitatea sechestrului, astfel încât aceste măsuri să nu fie folosite automat în cazul creanțelor mici, de până la 10.000 lei.

II. Observații

1. Cu titlu general, arătăm că inițiatorul propunerii legislative analizate a formulat concomitent și alte propuneri de amendare a NCPC care urmăresc, declarativ, același scop: protejarea persoanelor fizice de așa-zise executări silitе abuzive.

Se observă că, în realitate, efectul normelor propuse constă, pe de o parte, în transferul în sarcina creditorilor a costurilor generate de recuperarea creanțelor, dar și, pe de altă parte, în introducerea unor veritabile piedici în calea punerii în executare a titlurilor executorii, prin inserarea unor condiții procedurale suplimentare, a unor noi proceduri de plată voluntară, ca etape obligatorii asociate recuperării creanțelor, în special, în cazul creanțelor de valoare redusă, toate acestea fără însă a fi oferită o motivare corespunzătoare, bazată pe situații obiective întâlnite în practica de executare silită, care să justifice o asemenea intervenție legislativă și care permit debitorilor sustragerea de la executare.

Astfel, modificările și completările propuse asupra NCPC vor afecta eficiența procedurilor de executare, prin generarea unor întârzieri suplimentare în recuperarea creanțelor sau prin crearea premiselor pentru a face imposibilă executarea efectivă, fiind de natură, în același timp, să bulverseze practica execuțională actuală și să permită debitorului să se sustragă de la executarea obligațiilor prevăzute în titlul executoriu.

În acest sens, arătăm că exigențele constituționale privind statul de drept, consacrate de art. 1 alin. (3) și (5) din *Constituția României*, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența constantă a instanței de contencios constituțional, impun legiuitorului obligația de a adopta norme clare, previzibile, coerente și de a menține un echilibru just între interesele persoanelor vizate, astfel încât să nu fie afectată securitatea juridică ori autoritatea hotărârilor judecătorești, predictibilitatea și stabilitatea legislației, respectarea drepturilor și obligațiilor legal câștigate sau evitarea arbitrariului în procedurile judiciare și extrajudiciare.

Astfel, întrucât modificările și completările propuse transferă în sarcina creditorului plata cheltuielilor legate de recuperarea creanțelor, descurajându-l pe acesta să apeleze la mecanismul execuțional, bulversează activitatea de punere în executare a titlurilor executorii prin introducerea unor formalități și proceduri inutile și excesive care, în realitate, permit debitorului sustragerea de la executarea silită, normele analizate sunt de natură să încalce obligația pozitivă aflată în sarcina statului de a organiza un sistem pentru executarea hotărârilor judecătorești, care să fie eficient, în fapt și în drept, și să fie în măsură să asigure executarea tuturor titlurilor executorii în mod prompt și efectiv.

2. Precizăm că aceste intervenții asupra NCPC sunt de natură să afecteze grav și iremediabil drepturile creditorilor, creând un dezechilibru vădit și nejustificat între aceștia și debitori.

Astfel, creditorul este pus într-o poziție vulnerabilă, în timp ce debitorul dobândește protecția pasivității sale, nejustificată de vreun interes public superior. Ca atare, normele propuse contravin, în mod flagrant, prevederilor art. 1 alin. (3) din *Constituția României, republicată* dispoziție care impune un sistem statal în care justiția, echitatea și stabilitatea raporturilor juridice sunt valori supreme, dar și dispozițiilor art. 21 și 44 din *Legea fundamentală*, întrucât, în realitate, sunt edictate o serie de reguli de favorizare a debitorului, de bulversare a mecanismului execuțional și de descurajare a creditorului să apeleze la acesta.

3. Punctual, în ceea ce privește modificările și completările propuse la art. 622, art. 629, art. 665, art. 669 și art. 741 din *Legea nr.134/2010* (art. I pct.1, pct.2, pct.4, pct.5, pct.8 din inițiativa legislativă), arătăm că acestea sunt concentrate pe ideea existenței unei proporționalități între modalitățile de executare utilizate de executorul judecătoresc și cuantumul creanței, cu ignorarea împrejurării esențiale că, pentru subiectul pasiv al raportului juridic, executarea obligației nu este facultativă ci o obligație ce trebuie îndeplinită, în mod spontan, fără vreo acțiune din partea creditorului, tocmai de aceea, în cazul neexecutării de bunăvoie a obligației, creditorul are posibilitatea de a apela la punerea în executare silită a obligației prevăzute în titlul executoriu, fiind firesc, așa cum prevede art. 622 alin. (4) NCPC, ca aceasta să aibă loc în oricare din formele prevăzute de lege, simultan ori succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin titlul executoriu, inclusiv a accesoriilor și a cheltuielilor de executare.

Tot astfel, pentru asigurarea caracterului efectivității executării silite, art. 666 alin. (4) NCPC prevede că încuviințarea executării silite permite creditorului să ceară executorului judecătoresc competent care a solicitat încuviințarea să recurgă, simultan ori succesiv, la toate modalitățile de executare prevăzute de lege în vederea realizării drepturilor sale.

În aceste condiții, impunerea unor limitări precum cele avute în vedere de inițiator, cum ar fi recurgerea la o modalitate de executare care asigură cea mai redusă afectare a drepturilor patrimoniale ale debitorului ori interdicția extinderii urmăririi asupra autovehiculelor sau a altor bunuri are ca efect împiedicarea executorului judecătoresc să realizeze, în mod prompt și efectiv, punerea în executare a titlului executoriu, cu afectarea gravă și iremediabilă a drepturilor creditorilor.

Mai mult, punerea în sarcina creditorului a unor cheltuieli de executare mobile în cazul recuperării parțiale a debitului reprezintă, în realitate, tot o veritabilă piedică în calea satisfacerii creanței ce face obiectul titlului executoriu.

În plus, aceste modificări legislative vor descuraja creditorul să apeleze la mecanismul execuțional, în condițiile în care cheltuielile de executare urmează a fi puse parțial în sarcina acestuia, pe de o parte, iar, pe de altă parte, acest mecanism nu va mai garanta punerea efectivă în executare a titlului executoriu.

Toate aceste aspecte sunt de natură a încălca în mod flagrant atât obligația statului de a amenaja un cadru legal care să permită punerea în executare efectivă a titlurilor executorii, cât și drepturile și interesele legitime ale creditorilor.

4. Considerăm că nu se justifică nici instituirea unor mecanisme execuționale distincte pentru creanțele care nu depășesc 10.000 lei, cu justificarea că executarea silită a acestora ar fi de natură să afecteze viața debitorilor, întrucât, pe de o parte, toate cele învederate subzistă indiferent de quantumul creanței care urmează a fi satisfăcută pe calea urmăririi silite, iar, pe de altă parte, cum este cunoscut, NCPC stabilește unele măsuri de protecție a debitorului, cum este, spre exemplu, cea prevăzută la art. 729 NCPC¹, care stabilește situația veniturilor bănești care nu pot fi urmărite ori, după caz, pot fi urmărite doar parțial, ori cea de la art. 813 alin. (4) și (5) din același act normativ², referitoare la urmărirea imobiliară.

Astfel, prin inițiativa legislativă se modifică în mod esențial regimul juridic al executării silite a unor categorii de titluri executorii, într-un mod care este de natură să genereze instabilitate, imprevizibilitate și incoerență, iar consecințele unei eventuale intrări în

¹ ART. 729

Limitele urmăririi veniturilor bănești

(1) Salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:

a) până la jumătate din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii;

b) până la o treime din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.

(2) Dacă sunt mai multe urmăriri asupra aceleiași sume, urmărirea nu poate depăși jumătate din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât quantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest quantum.

(4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decât pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel.

(5) Urmărirea drepturilor prevăzute la alin. (4) se va putea face în limita a jumătate din quantumul acestora.

(6) Sumele reținute potrivit prevederilor alin. (1)-(4) se eliberează sau se distribuie potrivit art. 864 și următoarele.

(7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii.

² ART. 813

Obiectul urmăririi

(1) Sunt supuse urmăririi silite imobiliare bunurile imobile. (...)

(4) Nu sunt supuse urmăririi silite imobilele declarate neurmăribile în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

(5) În cazul titlurilor executorii privitoare la creanțe a căror valoare nu depășește 10.000 lei, vânzarea bunurilor imobile ale debitorului poate fi făcută numai dacă acesta nu are alte bunuri urmăribile sau dacă are bunuri urmăribile, dar nu pot fi valorificate. Refuzul nejustificat al debitorului de a furniza executorului judecătoresc informațiile, lămuririle și dovezile necesare, precum și furnizarea cu rea-credință de informații incomplete în legătură cu existența și valoarea unor bunuri mobile ori a unor venituri de natură a fi valorificate în vederea acoperirii integrale a creanței permit declanșarea urmăririi silite imobiliare chiar dacă valoarea creanței nu depășește 10.000 lei.

vigoare a preconizatorilor soluții legislative ar produce dificultăți considerabile în activitatea instanțelor de judecată și a organelor de executare silită și ar afecta grav și iremediabil drepturile creditorilor.

5. În ceea ce privește mecanismul propus la art. 630 NCPC (art. I pct.3 din inițiativa legislativă), potrivit căruia executorul judecătoresc îl va invita pe debitorul persoană fizică, înainte de începerea efectivă a executării silite, să plătească voluntar creanța sau să formuleze o propunere de plată eșalonată, arătăm că acesta reprezintă un important impediment în calea punerii efective în executare a titlului executoriu, punând debitorul în mod cu totul nejustificat într-o poziție privilegiată. Este de remarcat, în același registru, că debitorul are la dispoziție un termen de 5 zile de la primirea invitației pentru plata voluntară ori pentru propunerea unui mecanism de plată eșalonată, timp în care nu va putea fi realizat niciun act în cursul executării silite, aspect care îi permite sustragerea de la executare, prin ascunderea sau valorificarea bunurilor sale.

Tot astfel, propunerea este formulată cu ignorarea cadrului legal în materia executării silite, sens în care amintim prevederile art. 667 NCPC³, care reglementează înștiințarea debitorului, după ce a fost încuviințată cererea de executare silită.

Astfel, potrivit art. 667 alin. (1) NCPC, dacă cererea de executare a fost încuviințată, executorul judecătoresc va comunica debitorului o copie de pe încheierea dată în condițiile art. 666 NCPC, împreună cu o copie, certificată de executor pentru conformitate cu originalul, a titlului executoriu și, dacă legea nu prevede altfel, o somație, în timp ce alin. (2) al art. 667 NCPC prevede faptul că comunicarea titlului executoriu și a somației, cu excepția cazurilor în care legea prevede că executarea se face fără somație ori fără comunicarea titlului executoriu către debitor, este prevăzută sub sancțiunea nulității executării.

În doctrină, cu privire la dispozițiile art. 667 NCPC, s-a arătat că rațiunea acestei dispoziții constă în aceea că permite debitorului să

³ ART. 667

Înștiințarea debitorului

(1) Dacă cererea de executare a fost încuviințată, executorul judecătoresc va comunica debitorului o copie de pe încheierea dată în condițiile art. 666, împreună cu o copie, certificată de executor pentru conformitate cu originalul, a titlului executoriu și, dacă legea nu prevede altfel, o somație.

(2) Comunicarea titlului executoriu și a somației, cu excepția cazurilor în care legea prevede că executarea se face fără somație ori fără comunicarea titlului executoriu către debitor, este prevăzută sub sancțiunea nulității executării.

cunoască exact ceea ce i se pretinde și să ia măsurile necesare de apărare în acest sens. S-a mai arătat că prin dispoziția din art. 667 NCPC s-a reglementat în mod indirect, în faza execuțională, *principiul contradictorialității și al dreptului la apărare* din faza de judecată, deoarece, în orice moment al executării silită, debitorul, fiind încunoștințat, poate să ia act de cuprinsul dosarului de urmărire silită, poate să formuleze cereri, să depună înscrisuri, să invoce excepții, să conteste actele de executare silită, să exercite căile legale de atac, să participe personal la executarea silită, să-și angajeze apărător, astfel că poate să răspundă, în deplină cunoștință de cauză, la toate pretențiile formulate de către creditor sau de altă parte interesată în executarea silită⁴.

În același context, amintim și prevederile art. 668 NCPC, text care recunoaște esența somației ca ultim act prin care organul de executare atrage atenția debitorului asupra începerii efective a executării silită, fiind firesc ca debitorul să se conformeze de îndată sau, după caz, în termenul prevăzut de lege obligației de executare, or instituirea, ca regulă, a unui termen de plată voluntară ori, după caz, eșalonată, cum este cel propus de inițiator (de 5 zile lucrătoare) ar permite, în toate cazurile, sustragerea debitorului de la executare.

În același registru și cu aceleași efecte sunt și propunerile referitoare la înființarea popririi ori instituirea sechestrului numai după expirarea termenului de 5 zile lucrătoare acordat debitorului pentru plata voluntară sau, după caz, pentru eșalonarea datoriei, consecința acestor modificări legislative propuse fiind paralizarea oricărei modalități de executare silită până la expirarea acestui termen și, în același timp, anularea, în cazul popririi, a efectului de surprindere a debitorului, acordându-i acestuia un termen suficient pentru a se sustrage de la executare.

6. Precizăm că se impunea și în ceea ce privește soluția propusă la art. II alin. (2) din inițiativa legislativă, care prevede, în contradicție cu *principiile de drept intertemporal* stabilite la art. 25 și următoarele din NCPC, că unele dintre prevederile noii reglementări se aplică și pentru executările silită în curs.

⁴ A se vedea E. Oprina, în V. M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2016, comentariul art. 667 NCPC, p. 459.

Apreciem că adoptarea măsurilor legislative propuse ar avea drept consecință afectarea gravă a drepturilor și intereselor legitime ale creditorilor, prin încălcarea flagrantă a prevederilor art. 1 alin. (3) din *Constituția României*, dispoziție care impune un sistem statal în care justiția, echitatea și stabilitatea raporturilor juridice sunt valori supreme, dar și a dispozițiilor art. 21 și 44 din *Legea fundamentală* privind liberul acces la justiție și ocrotirea dreptului de proprietate, întrucât sunt edictate o serie de reguli de favorizare nejustificată a debitorului, care-l pun pe acesta într-o poziție privilegiată și îi permit să se sustragă de la executarea silită.

În același context, al existenței în procedură parlamentară al unor inițiative legislative parlamentare vizând modificarea și completarea *Codului de procedură civilă* care propun, întocmai ca inițiativa legislativă, mai degrabă modificări și completări punctuale ale acestui act normativ, învedereăm și cu această ocazie, imperativul realizării unei intervenții sistematizate asupra reglementărilor fundamentale, cum este cazul și al NCPC.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului